

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Szűzletési árak

Mályban:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4.50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-ter 1.

TELEFON 208

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felolós szerkesztő és lapfőtudós: Baranyay Lajos.

Pénzügyi helyzet.

Amost folyó hadikölcsönjegyzés alkalmával igen időszerű, ha foglalkozunk az általános pénzügyi helyzettel.

Tagadhatatlan tény, hogy egész Európát eltekintve egyiket semleges államtól, a mult-hoz viszonyítva igen nagy és súlyos terheket vett magára. A modern háború szinte kimondhatatlan összegeket emészt fel. Az államadósságok legalább megháromszorozódtak, sőt ellenségeink adósságterhei még ennél is jóval emelkedtek.

A külföldi kölcsönyszerzés, mely az államoknál eddig leginkább divott, a most folyó világháborúban a legtöbb helyen kivihéttelen volt, illetve sikertelennek bizonyult. S így minden kormány az ország népeinek vagyona erejére lett utalva s ennél fogva általánossá lett a nemzeti kölcsön. Ez természetesen eltér az eddigi általános szokásoktól, mert mint tudjuk, a mult háborúit a népek csak fegyverrel küzdötték végig, míg a szükséges tőkét az államok mindig idegenből szerezték be. Hisz ezen kölcsönözésekből s ezen kölcsönökből gazdagodtak meg annak idején részben államok, sőt egyesek is, régebben pl. a Fogger bankház, ujabban pedig a Rotschild csoportok. Eddig minden háborús hitelező meggazdagodott, a háborús hitelezők nagy tömege jutott nagy vagyonhoz, holott ezen hitelezők nemcsak a győzőknél, hanem a legyőzötteknél is erősen érdekelve voltak. Pedig ezek vagyona és vagyona ereje a kihelyezett tőkékkel szemben sokkal gyengébb volt, mint a jelenlegi hitelezők. Az üzletük sokkal kockázatosabb volt, de vég-eredményben mindig csak nyereséggel zárult. Most pedig, midőn a nemzet önmagának hitelezője és midőn a nemzet azon polgáraival hadikölcsönbe fektetett tőkéit maga a nemzeti vagyon garantálja, kétségtelen az, hogy miután mindkét tényezőnek előnyösebb a helyzete, a nyereség, illetve a

biztonság természetes következmény.

A terhekkel szemben, melyeket magára vesz az állam s melynek természetes folyamánya az, hogy a magánosoknak terhei is jóval növekednek, de ép ezért, mert ezen kölcsönök beföldi kölcsönök voltak, azon terhek részben mind javak fogják szolgálni a hadikölcsönt jegyző feleket.

Székesfehérvár és Pécs.

Fábián Gáspár budapesti építész mérnök, apunk munkatársa, aki jelenleg Pécsen tartózkodik, hosszabb cikksorozatát írt a Fejérmegyei Naplóban Székesfehérvár kulturális fejlődéséről. Kitűnő munkatársunk cikkei általános feltűnést keltettek nemcsak Székesfehérvárról, hanem Pécsről is s a pécsi sajtó is foglalkozott cikkeinkkel. Egyes részleteket, amelyek Pécs városával voltak kapcsolatosak, átvettük. Dunántulban, a vidéki sajtó illusztris organumában történt a közlés. A cikkre egy pécsi tanár válaszol a Dunántulban, amelyben kárigorál egyes részleteket. A cikk Fehérvári jelzéssel jelent meg s ebből gyanítjuk, hogy ki az a dórér földink, aki ilyen szeretettel és tisztelettel van szülővárosa iránt. A cikk a következő:

A Dunántulban "Székesfehérvár és Pécs" címen "egy kis összehasonlítás" kedvéért egy kis kivonat szerű közlemény jelent meg, mely Fábián Gáspár építész mérnöknek a Fejérmegyei Naplóban Székesfehérvár kulturális fejlődéséről írt cikkei nyomán készült. Megvallom, hogy a mérnök urnak — aki egyébként nagybarabcsúlt földim és barátom — eredeti cikkeit nem volt módomban olvasni és eszem ágában sincs vele polemikát kezdeni. Hogy szülővárosunknak mik a kulturális hiányai, szükségletei és fejlődési feltételei, ebben a kérdésben azt hiszem, könnyen megegyezünk, a Dunántulban közölt "összehasonlítás" azonban nagyon könnyen téves és igazságtalan véleményre vezet a jóhiszemű olvasót s Székesfehérvárral szemben olyan érdemeket tulajdonít Pécs városának, melyeket inkább topográfiai helyzetének, történelmi múltjának és a szerencsés véletlennek, mint saját kezdeményezésének, tevékenységének az áldozatoságának köszönhet. Szerencsétlen kérdés, hogy fővámmival, borkóraktár, dohánygyár és máv. üzletvezetőség hol késik az új homályban Székesfehérvárról? Tudjuk ugyanis, hogy ezek az intézmények mennyire nem a városi kulturtevékenységen mulnak. Bol-

dog város, mely ilyesmibe hozzájut s fejlődésében hatalmas lendületet kap általuk, de összehasonlításra alig alkalmasak. Mert viszont mi is kérdezhetnők, hol késik Pécsen Székesfehérvárnak egy kis városrészt kitevő javítóintézete, óriási modern Szent György kórháza, hatalmas vasuti gégyára, törvényszéki palotája, melyekhez az öskoronázó város esetleg szintén kedvező helyzeténél fogva jutott. Kaszárnyáival dicsekedni sem szabad, mert ugyis ezek ették meg Fehérvár minden vagyonát. Iskolái közül sok lehet elhanyagolt és kifogásolható, nem szabad azonban feladni, hogy középiskolái előbb voltak azok, mint Pécsnek. Reáliskolája már a kilencvenes években az ország egyik legdiszesebb iskolája volt (a mérnök ur is ott végezte kitűnő sikerrel tanulmányait), gimnáziuma a nyolcvanas években épült, kereskedelmi iskolája pár éves. A Pius gimnázium ajándék Pécsnek (ezt Fehérvár is elfogadná, bár tanulót alig tudna adni bele), a ciszt rendi főgimnázium pedig sajnos nem "épül most" még egyelőre. A Julián-internátusokat Pécs szintén elsősorban geográfiai helyzetének köszönheti, bár higiénikus szempontból Fehérvár internátus-építészre dunántul városaink között talán leginkább szababb volna.

Van azonban Fehérvárnak a maga erejéből nagyszerű csatornázása, modern Arpád-fürdője, vilányvilágítása, szép parkjai, különösen a Zichy- és Erzsébet liget, mely utóbbinál szebbet csak Nagyszomben láttam (Erlenpark.) Olyan nagystílusú épületei nincsenek mint Pécsnek, de más is a város jellege, multja lakossága. Fejlődése azonban az újabb időkben határozottan nagyarányú és örven detes. Szó sincs róla, hogy sokat tanulhat Székesfehérvár Pécsről, de egyben-másban Pécs is eljáráhat Székesfehérvárra iskolába szegyen nélkül.

Mindezt pedig csak azok számára kellett megírni, akik esetleg nem ismervén "Székesfehérvárt, a tegnapi "összehasonlítás" alapján téves véleménybe estek. Kiváló tisztelettel

Fehérvári.

A cikkhez Dunántul szerkesztősége a következőket fűzi:

Szivesen közöltük a cikket, mert bizony a csatornázás kérdésének emlegetése a pécsieknek egyik kényes érzékeny pontja és e tekintetben irigyeljük Székesfehérvárt. De szivesen közöltük a cikket, mert az eszmecserékből, a városok egymásközti versengéséből a fejlődésnek, a haladásnak és ez utján annak a közönségnek van a haszna, amelyet szolgálni nekünk legkedvesebb kötelességünk.

Háború.

A német-amerikai

konfliktusról hírek érkeznek. Állítólag a válság elsimul. A német válaszjegyzék gondolatban már készen van, most szövegezzük. Ez a körülmény, hogy a jegyzéket már szövegezzük, arra enged következtetni, hogy a legnagyobb nehézségek már elsimultak. Gerard Berlini amerikai nagykövet már Berlinbe érkezett a főhadiszállásról, ahol napokig a császár vendége volt. Berlinbe érkezik legközelebb a birodalmi kancellár is.

Az oroszok Szófia ellen.

Az oroszoknak Trapezunt bevételé utáni legközelebbi célja nem az, hogy Konstantinápolyt foglalják el, hanem minden valóságos céljuk szerint előbb Szófia ellen akarnak menni. A szaloniki csapatok számára is ez a legközelebbi eső feladat.

Olasz harcér.

Az Adamello szakaszon folyt harcokban 87 alpint fogtuk el. A Dolomitokban az olaszok marokkal megfáradtak a Cróde del Anconán és Ruffredon levő állásaink. Mindkét támadást visszavertük.

A kárpáti falvakért.

Dr. Saára Gyula polgármester a következő felhívást közli Székesfehérvár közönségével a kárpáti falvak érdekében:

Most van egy esztendeje annak, hogy dicsőséges hadseregünk megtisztította a Kárpátok büszke bérceit az ország szíve felé előtörni akaró orosz hadaktól. A győzelem nagy volt, de drágán kellett érte megfizetni. A vérről áztatott bércek között rombadölt "sók-sók" apró magyar község s a feldúlt tűzhelyekből egy nagy temető, a pusztulás temetője lett. A Kárpátok népe mindnyájunkért szenvedett, tehát közös kötelességünk, hogy a pusztulásból új életet fakasszunk.

Városunk társadalma már eddig is méltó részt vett ki ebből a nagy és hazafias feladatból, de újabb áldozatkész-ségre van szükség, hogy a mindnyájunk védelmében min-

denüket veszített felvidéki lakosságának csak a legszerényebb mértékben is újra felépíthessük az ellenség által feldúlt tűzhelyeket. Még kétféle koroná hiányzik, aminek minél előbb összehozása mindnyájunknak szent kötelessége.

A dicsőségés évforduló alkalmából új gyűjtést indítok a fenti célra s bárminemű adományt elfogadok a hivatalomban kitett gyűjtőívben.

Fejérmegyei hadikórházai.

Nádasdladányban

gróf Nádasdy Tamásné nevéhez fűződik a kórház-fenntartásának érdeme, mert a grófi család 1915-ben 156 beteg és sebesült katonának adott ingyen étellemezt 7460 ápolási napon keresztül. A katonai kincstár által megterített ápolási költség kizárólag a két fizetéses ápolónő, egy takarítónő gyógyszer, kötözőanyag, világítás fűtés kiadásait fedezte.

Teljesen ingyenes étellemezés mellett vált azután lehetővé, hogy a kórháznak 1915. év. 9008 K 60 f megtakarított pénze volt, amely a háború befejezése után a Vöröskereszt Egyesület-jóváhagyásával arra fog szolgálni, hogy állandó jellegű kórház-alapja legyen. A helyi társadalom semmivel sem járult a kórház-fenntartásához, sze-

mély kiadások egyébként nem voltak, mert a kórorvos, a közvédelmi jegyző és tanító díjtalanul látták el az orvosi, illetőleg az adminisztrációs teendőket.

Polgárdin

50 ágyas kórház volt a kath. iskola helyiségeiben. A kórházat a helyi társadalom szerelte föl a szükséges tárgyakkal, a sebesültek ápolását pedig Kreiner Sándorné, Fichtner Emilné, Szabó Elemérné, Szabó Sándorné, Tóth Lenke, Tóth Lenke, Bardon Sándorné, Horváth Vendeléné látták el, akik egyúttal az étellemezt is ellenőrizték. A kórház 185 beteget ápolott kiknek étellemezése naponként és fejenként kezdetben 2 K, majd 2 50 f, utóbb 2 K 40 fillérbe került. A katonai kincstár által megterített ápolási díjból a kórház semmit sem tudott megtakarítani és így tőkéje nincs.

Sárszentmihályon

gróf Zichy Ráfael állított fel kórházat a régi grófi kastélyban, amelyet 80 hold park vesz körül. Ugyancsak ő adta ingyen és jószívűségből a teljes ellátást és a kezelést, amelynek pótlásához a katonai kincstár semmivel sem járult. Ez az emberbaráti jószág tehát nagy anyagi tőkét képvisel, ha figyelembe vesszük, hogy a kórháznak 1914. szeptember 3-tól 1915. július 28-ig, vagyis az ugyancsak gróf Zichy Ráfael által fenntartott felsőszentiváni kórház megszűnéséig 21, ettől kezdve részint 30 ágya volt teljes felszereléssel és uri ellátással. A kórház

működésének első felére 77 beteg esik 2132 ápolási nappal, a kibővítés után azonban 105 volt az ápolatok száma 5136 ápolási nappal. Az ellátási díj naponként és fejenként 2 K 40 fillérbe került, amely összegben a fűtés, világítás, ápoló és főzőszemélyzet költségei is befoglaltatnak.

Az kórház élhető lelke, igazán jószágos anyja gróf Zichy Ráfael volt, akinek gondos figyelmét semmi sem kerülte el, ami által az emberbaráti érzés csak megnyilatkozhatik. Gyöngétségével az ápolás és sebkötözés teendőit is páratlanul buzgó módon teljesítette, míg az étellemezés gondjait Kende Belánéra ruházta, aki jó háziasszony, nemesen segítő hölgy volt a munkásságban. Az adminisztráció összes teendőit Kende Béla uradalmi főtitkárta hárulta. A kórház 1915. október 20-án megszűnt, mert a kihelyezett katonák és sebesültek száma kevés volt.

H I R E K.

Háborustémák.

Pesti lapokban olvassuk, hogy a fővárosban minden utcácarok nagy számban árulják a patogatózott kukoricát a német katonák nagy öröme, akik igen kedvelik ezt a nekik ismeretlen csemegét. Nem irigyeljük tőlük, mi már ismerjük és kedveljük régen, az idén ugyan nem, mert nálunk most elmaradt ez a tavaszi specialitás s az ebédutáni órákban nem hallik

az ablakunk alatt a kukoricás néni szava: friss meleg kakast. Hídegen, se látánk annyi kukoricát sem, a mennyivel egy pár csirke életét eltenghetnének szerdától vasárnapig. Kérdés most már, hogy honnan kerül Pestre a kukorica, holott a gazdáknak csak a saját szükségletükre igen szűkösön számított mennyiséget volt szabad visszatartani? Miből telik hát minden sarokra patogatózott kukorica? — Tudja a Haditermény Részvénytársaság?

Megrárgult a cserebogár. Nem vicc, kérjük alásan. Béke idején néhány fillért fizettek a községek a gyermekeknek, akik a kártékony rovar összegyűjtötték. Ausztriában most egy koronával váltják be kilóját a cserebogáraknak, amit megszártatás után felörlnek. Allitóltag takarmányuk használható. Várjuk ki, hogy lesz e ebből is kivétel Ausztriában.

Fehérvasárnap Alcsuton Vasárnap járultak az első áldozók Alcsuton az Ur asztalához, a fényesen fölékesített udvari kápolnában. Az ünnepélyen jelen voltak Mária és Erzsébet főhercegnők. A templomi ünnepély után a fensége megvendégelték az első áldozókat. Erzsébet főhercegnő szorgálta őket; majd Mária és Erzsébet főhercegnők emléktárgyakkal osztottak ki közöttük. Ezután az alcsuti kath. intézmények védőanyja, Klotild főhercegnő a szo-

TÁRCA.

A sorsjegy.

(Folytatás.)

Adorján szomorúan nézett utána. Nem értette még e nő büszke lelkét. S szíve mégis vádolta őt. Érezte, hogy ő e nőt megsértette, megsértette önértében, meg szerelmében. Az nyílt kebellet, tiszta jellemmel közelgett feléje. Nem kapott a gazdag Adorján vállomán, bár szíve, érző keble megadta volna neki a jogot.

Elmondja, hogy koldus. S ő megütöközik e nyíltságon. De vétek-e ez a megütöközés? Mi közö azhoz a szívnél, ha az ész egy vártalan nyilatkozaton, egy különös eseményen főnnakad? Tehet ő róla, hogy ajka az első pillanatban nem találta meg a kellő szavakat? Ő szerette Dorát. S most ugy sajog szívében valami: a sértett öntudat. Szereti most is, azért fáj neki, hogy félreértették.

Beszélnie kell vele. Dóra mindazonáltal mérgezett nyíllal szívében futott előle, mint a sebzett őz a vadász elől.

A vendégek már oszladozni kezdtek. S szegény Adorján már

kezdte föladni minden reményét. Es mégsem távozott. Egy pillanatot, egy röpké pillanatot esdett az Egtől szerelmének, amelyben megértette Dorával egy másik pillanatot kinos félreértését.

Es az Eg megadta azt neki. Szemtől szembe állott vele. Nem sietett előle. Csak végignézte hallgatagon s e tekintetben csak szemrehányás se volt. Nem volt szemrehányás, de több annál, ki tudja, talán megvetés? S a szegény fiatalember nem látta, nem érezte azt, csak azt tudta e pillanatban, hogy szíve végtelenül sajog.

— Egy szó! Dóra, — esdekelt fájó hangon az ifjú, — egy szót csak, mondja, hogy megbocsát.

— Elég, uram, — szakadt félbe a hölgy hidegen s mindamellétt remegő ajakkal, — ha szerelme meg nem értett, részvétét el nem fogadom. Ne tépje föl újból a fájó sebeiket, az égbe kérem, távozzék!

Az utolsó szavak oly parancsolón hangzottak, hogy Adorján önkénytelenül összererezent.

Andorné is megjelent a teremben.

Szegény fiatalember mit tegyen? Ha megsegénytelve nem is, de megtörve állott a két nő előtt. Szegény csak fekete öntudatot ér-

het, de megtörni, a tiszta szív is megtörök.

Nem hozta föl újból lángoló szerelmét, nem adott szóval is visszhangot azoknak az érzelmeknek melyek e pillanatban keblében dultak. Nyelve, mintha le lett volna bilincselve. Hallgatott. Mit tehetett volna más? Pár érthetetlen szóval búcsut vevén, távozott.

Még hallotta Andorné szavait, ki azt kérdezte:

— Dóra, mi történt itt?

A feleletet is összeállította magának, a mint egy-két tört hang átszivárgott az ajtón. Ennyiből állott körülbelül.

— Elmondtam mindent. Elmondtam neki, hogy szegények, hogy koldusok vagyunk és ő... Igen anyám, a szívem megtörtött. Itt zokogni kezdett.

Adorján e pillanatban vissza szeretett volna sietni, vissza, hogy annak nemesen érző kebelének minden hulló könnyét egy-egy-életével váltsa meg.

Szívéhez szerette volna szorítani s fülebe sugni, hogy szereti, kimondhatatlanul szereti. De a férfiszív fölmondta neki a szolgálatot. Egy csepp hullott arcára, egy forró csepp, utána egy másik, harmadik.

Most már nem fordult meg. Ne lássa őt senki sírni.

Nesztelen csönd következett. Csak Andoréknál zajongtak a szívek.

Andorné szoborrá meredt az első pillanatban, hogy leánya fel-födözését hallotta. Villámütés volt az a mosolygó égről. Soka nem birt magához térni. De azután kétségbeesetten kiáltott föl:

— Szerencsétlen gyermek te! Oh, én szerencsétlen anya! S két kezével eltakarta arcát.

Ha valákinék, úgy e nőnek volt oka a kétségbeesésre. Maga mondta, szegényül nem élhet. Azért bizta sorsjegyre vagyona romjait, melynek okvetlen nyernie kell.

S ez a sorsjegy lám fölmondta a szolgálatot. Nem nyert. És épen ez ásta meg számára a nyomor sírját.

A régi életet folytatni most már annyi lett volna, mint kitenni magát a világ céltáblájának. Az ő fellegása szerint a világ csak gunnyal fűzet a bukott nagyságoknak. S hogy az Andorok is bukott nagyságok már, ez tulajdon leánya kürtölte világga.

Lábai alatt égett a föld. Távoznia kellett, távoznia e helyről, hogy eltemesse magát ezer ezer kárörvendő tekintet elől. Nem volt már egyéb hátra, mint nyugodtan bevárni, mikor szakad le az a rettentő lavina.

SÖVEGJARTÓ vászonruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Külföldi vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők-ből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ szabott árak.

BLÖUS UJDONSÁGOK! Crepp, Grenadin, Voal, VERMES áruházában.

Crepp de chine és fehér, kézzel himzettekből órisi áválaszték

ALKALMI VÉTEL LEGFINOMABB FEHÉRNEMÜRE VALÓ HIMZÉSEKBE.

bájába magához meghívta őket s jó szavával s emléktárgy kiosztásával tette e napot felejthetlenné.

— **Katonai kinttétele.** Havralknek Tibor századost, aki hadifogoly, a Signum Laudisszal tüntették ki.

— **Kárpáti nap.** Lovasberényben a román káth. elemi iskola fiú és leány osztályában május elsején mint a felsőbbbbség által kitűzött napon igen sikerült ünnepély folyt le. A bevezető és ismertető beszédet tartotta Krécsy Károly esperes. Az iskolás fiúk és leányok hazafias és alkalomszerű szavakat és énekeket adtak elő. Különös hatást ért el Jónás Ferenc VI. oszt. tanuló, midőn a podiumon kezében a trikóval, lelkesen fejtegette a nemzeti zászló három színének jelentőségét. A gyűjtés eredménye, — Papp János igazgató tanító vezetése folytán, 150 K. 84 fillért tesz ki.

— **Maximális árak május 1-től** 15-ig: tej literje 36 f., — túró 1 kgr. 1 K, tejföl literje 160, irósvaj 1 kgr. 5 K, csemegevaj 8 K, tojás 1 db. 10 fill., burgonya 1 kgr. 18 fill., gomba 1 liter 40 fill., petrezselyem vagy sárgarépa 1 csomó 4—6 fill., vöröshagyma 1 kgr. 70 fill., foghagyma 1 kgr. 260 K, fejjessaláta válogatva 5 drb. 20 fill., alma 1 kgr. 80 fill., zeller 1 drb. 2—6 fill., lenecse 1 kgr. 60 fill., 1 liter 50 fill., szárazbab 1 kgr. 50 fill., 1 liter 40 fill., mák 1 kgr. 4 K, 1 liter 260 K, savanyított káposzta 1 kgr. 40 f., kárász l. r. 160 K, II. r. 140 K, III. r. 1 K, csuka 1 kgr. 250 K, balatoni ónhal 1 kgr. 240 K, keszeg 1 kgr. 1 K, süllő 420 K, ponty 260 K, harcsa 360 K, csirke 1 kgr. 40 f., pár 3—4 K, tyúk 1 drb. 4—5 K, kacsa sovány legkény 250 K, kövér 350 K, liba sovány legkény 3 K, kövér 4 K, dara 1 kgr. 90 f., térszalizst 1 kgr. 90 fill., főzölizst 1 kgr. 62 fill., kenyérlizst 1 kgr. 52 fill., fehérkenyér 1 kgr. 70 fill., buzakenyér 1 kgr. 52 fill., rozskenyér 1 kgr. 52 fill., olvasztott disznoszir 1 kgr. 740 K, szalonna bőr nélkül 620 K, hus (karaj), lapocka, comb, oldalas 1 kgr. 550 K, kocsonyahas, tüdő, máj, vesevelő 1 kgr. 4 K, sózott, füstölt, paprikás, abált szalonna 1 kgr. 740 K, friss kalbász 1 kgr. 550 K, füstölt kolbász vagy füstölt hus 1 kgr. 650 K, tepertő 1 kgr. 440 K, disznósajt 1 kgr. 520 K, virsli 6 es fél deka 38 fill., vastag virsli (szafaládé) 5 deka 30 fill., füstölt sonka 1 kgr. 740 korona.

— **Katonametetések.** Würst Márton, hercegfalvi lakos a harc közben kapott betegsége következtében elhunyt temetése május 3-án d. u. 2 órákor lesz a Szent György kórház halottsházából. — Bucsí József bucsí-i lakos pillanatnyi elme-zavar következtében elhunyt. Temetése május 4-én d. u. 2 órákor lesz a Csapatkórház halottsházából.

— **Rác Endre kanonok jótékony-sága.** Rác Endre kanonok nemcsak a bodajki terület tanítóását aján-dékozta meg Förster értékes munkájával, hanem a kerület papságá-val is érezte a pap szívének melegét és jóindulatát, amennyiben a kerület minden egyes tagját dr. Krámer gyönyörű munkájával „Az apostoli lelkipáztör”-ral szerencsésítette. Szíves jóindulatáért és nagy-értékű ajándékáért ezúton mond neki hálás köszönetet a bodajki kerület papsága.

— **A Fejérmegyei Vöröskereszt választmánya** alakuló gyűlést tartott a vármegyei házban Szűts Jenő alispán elnökletével. Az alakuló közgyűlésen 16 főkegyesület képviseltette magát. Az alapszabályok elfogadása és egyéb megbeszélések után a tisztikart a következőkben választotta meg: elnök Szűts Jenő, társelnök Balassa Sándorné, alelnök Huzár Dezsőné (Adony), Tarafás Bétaé (Vál) és dr. báró Mandorff Géza, titkár Ifj. Havralknek József, jegyző dr. Jeszenszky Antal, pénztárnok Schier Gyula orvos dr. Lauschmann Gyula.

— **A rekvirált tengeri miatt.** A jóakaratu hatósági figyelemzetés ügylátszik nem használni, a rendőrségnek nap-nap után kell büntetéseket kirotni a rekvirált tengeri elhasználása, illetve eladása miatt. Tegnapi a következőket büntették meg: Pemmer András (Olaj u. 18.) 600 korona pénzbüntetést kapott, Fülöp Jánost (Csntóra u. 11.) 300 koronára, Mádér Jánost (Zámoly u. 44) 450 koronára, Fésűs Ferencet (Vágóhídi dűlő) 250. koronára, Prekop Istvánt (Csntóra u. 22) 300 koronára és Vincay Józsefet, (Rác u. 38) 255 koronára büntették.

— **A Közgazdasági Bank és Takarékpénztárnál** a IV. hadikölcsönre ezidőig a következő nagyobb jegyzések történtek: Székesfehérvár szab. kir. város K, 40000. —, Engel Izidor, Polgárdi K, 20000. —, Steiner Béla K, 20000. —, Bárány Béla, K, 20000. —, Prager Fülöp, K, 10000. —, dr. Weil Edéne, K, 10000. —, Reich Miklós, K, 10000. —, Fischer Manó, K, 5000. —, dr. Herz Oszkár, K, 5000. —, Vajda Ármin, K, 5000. —, dr. Adler Béla, K, 2000. — és még számos kisebb jegyzés. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a banknak lapunk mai számában közzétett hirdeté-sére.

— **Nőket érdekl.** Illetve mindenkit, mert a nyári divatról, erről a legfontosabb háborus témáról szól, amelyet egyik elkésereedett férj im-nyen ír le: A nyári női divat jegy-e egyike a legbájosabb minden eddigi divatok sorában. A szoknyát nem varrják többé, csak vesznek husz —huszonkét méter szövetet, azt derékon ráncba szedik, ellentétben a viselőjével. Szükség esetén, ha a színe kvadrál, szövetségs zászlo-nak is használható, vagy kiterítve teremtszönyegnek. A szoknya

csak a hatóságilag engedélyezett térdkalásig ér. Fehér kalács már nem divatos. Diszül csukaszürke posztót és katonai sujtást helyez-nek rá. Kardot egyelőre nem visel-nek a nők. Fehérneműekben az ele-gáns világ fényűzése alkalmazko-dik a kiválmalmakhoz. Lábban leg-szebb a lovaglásra alkalmas görbe, ezt rendkívül felkapták. Melegebb időre szép blúzok vannak készen-tében. A szövetanyag itt kevés, de annyit megkiván a divat, hogy legalább a hátán egy keskeny csik fusson végig. A többi pazarlás. A cipő emberbőröl készült. Olyan drága lett, hogy a suszter előbb lenyuzza a rendelőlőt a bőrt s ab-ból alkot. Várható rövidesen a mezilábas divat, de csak a férfi-aknál, akik előbb-utóbb mezitláb-járnak, ha hü nejeik így folytatják.

— **Rövid hírek.**

Járánybizottsági ülés. A jár-ványbizottság folyó hó 8-án délu-tán ülést tart, amelyen dr. Fay Aladár közegészségügyi felügyelő is meg fog jelenni.

Államsegély. Az ipariskola ré-szére a miniszter 7000 korona ál-lamsegélyt utaltványozott.

ÓRA-POLITIKA.

Hordja el a kánya
Mundegy az már nekünk,
Akármikor felszánk,
Akármikor kelünk,
Oramutatója jobbra,
Oramutatója balra.
Nagy drágaság mellett
Az ember ezt is megszokja.
Van valaki mégis,
Ki féltet hány ennek,
Hibát van ezé,
Angolnak, németnek,
Angolnyelven is az.
Otet be hány ennek,
Ez a jó istennek
Ragyogó szép napja.

Háborus drágaság és óra
Az neki igazán mindég,
O a szokott utján
Biztos leptekekkel meg.
Legyen az Aszquith, legyen az Tiza.
Ók ugyan be nem csapják,
Mert az órájuk ók is
A nap után igazítják.

Könyves Jenő.

— **Divatos női szalma kalap-formák** 5, 6, 7, 8, 9, 10 koronáért. Leányka és fiú marine vagy diszített szalma-kalapok 150, 180, 2, 3, 4, 6, 8 koronás olcsó árakkal nagy választékban Knazovitzky divataruházában. — Telefon 163.

— **Ujtás a női reform-fűzők te-rén;** gyári lerakatot sikerült szerez-nem oly higienikus „Rádium” re-form-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes já-rást és szabad mozgást biztosíta-nak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elaru-sítás egész megyére Vermes Frigyes-nél. Blöus-ujdonságok állandó rak-tára.

A Székesfehérvári Hitelszövetket zet igazgatósága közli tagjaival és a gazdaközönséggel, hogy a IV. hadikölcsönkötvényekre az eredeti feltételek mellett felvételeket és be-felvételeket elfogad Távirdu-u. 6. sz. alatti helyiségében hetenként csüt-törtök és szombaton d. e. fél 9-től 12-ig, vasárnapon d. e. fél 11-től fél 12-ig. — Hetibetétek váltása alapján is lehet a hadikölcsön kötvényekre előjegyezni.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziszer a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Robert „Magyar Ko-rona” gyógyszerárban, Székes-fehérvár, Városházter.

KÉT ÜGYES KOCSIS

állandó alkalmazást kap, május hó 15-iki belépéssel a Vendég-lösök szodagyárban Jelentkezni lehet Pa-lotai-u. 2. szám alatt.

Az Apolló mozgószínház hírei.

A mezők virága címen egy rend-kívül érdekes és nagyhatású 4 fel-vonásos drámát mutat be csütör-tökön az Apolló-színház. Fokozza érdekességét a természetben felvet pompás színes fotográfiák, melyek valóban látványosság számban mennek. A dráma tárgya is minő-végig vonzó és lebilincselő. A mű-soron egy kedves és vidám Teddy vigjáték is szerepel „Két tűz között” címen. Előadások fél 7 és 9 óra-kor. Rendes helyárak. Itt is meg-említjük, hogy pénteken és szom-baton A háromfejű ember című nagyszerű moziszkécs kerül be-mutatásra.

Csütörtökön, május 4-én:

Egynapos remek műsor!

A MEZŐK VIRÁGA.

Dráma 4 felvonásban.

Színes felvétel!

KÉT TŰZ KÖZÖTT.

Teddy Vigjáték.

KOUROUSSA (AFRIKA.)

Természet után.

Előadások fél 7 és 9 órákor.

Rendes helyárak.

Pénteken és szombaton:

A háromfejű ember.

Enekes és táncos moziszkécs.

Tavaszi KALAP MODELL ujdonságok

blouzokból órlási választék. **OLCSÓ ÁRAK.**

KALAPOK ÁTALAKÍTÁSÁT ELFOGADOM.

megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, úgy az egysze-rűbb, mint a legelegánsabb formákból. Közlismert női szabóságomban készült

Rádó

női divat különlegességek fülete, Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.

4154/1916.

Hatósági hirdetmény.

A m. kir. földmiveltésügyi miniszter 100 métermáza rézgálicot bocsájtott rendelkezésre a peronospora elleni védekezésre, mely mennyiséget az 55900/VIII. I. 1916. F. M. rendelet értelmében a törvényhatóság fogja szétosztani azon szőlősgazdák között, kiknek Székesfehérvár területén van a szőlőjük.

Mivel ezen rendelkezésre álló rézgálicmennyiség nem fedezi a rendes szükségletet, a permeztést a legnagyobb takarékosággal kell végrehajtjanunk annál is inkább, mert a szőlősgazdák a rézgálicból annyit fognak kapni, amennyi a rendelkezésre álló mennyiségből szőlőjük nagysága szerint őket megilleti.

A rézgáliccal való takarékoságra nemcsak a rézgálichiány s ennek az anyagnak magas ára készítet mindnyájunkat hanem kötelességünk takarékoskodni közérdekből is, mert a közérdek elmozdításával egyúttal egyéni érdekünket is megvédjük.

Ha minden szőlősgazdának jut rézgálic, akkor az egész országban sokkal gyengébben lép fel a peronospora, vagy legalább is nem tud annyira elhatalmasodni, úgy hogy az egyes birtokos szőlője is kisebb veszélynek van kitéve.

A szétosztandó rézgálicra csak azok a szőlőbirtokok tarthatnak igényt, akik igényüket a 2235/1916. számú felhívásom értelmében a gazdasági hivatalban folyó évi március hó 15-ig előjegyezték.

A rézgálic ára kilogrammonként 3 K. 20 fillér. A rézgálic szétosztása utalványokkal fog történni. A névre szóló és másra át nem ruházható utalvány a városi gazdasági hivatalban (Zichy féle ház II. 5.) vehető át, ára a városi házipénztárnál fizetendő le, az utalvány, illetve pénztári nyugtában feltüntetett mennyiség pedig a József-utca 16 számú raktárhelyiségben ezen hirdetmény megjelenésétől kezdve folyó évi május hó 15-ik napjáig bezárólag naponként délután 2-6 óráig vehető át.

Székesfehérvárott, 1916. május 1.

Dr. Saára Gyula,
polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

József utca I. sz. alatt 3 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó. Tudakozódní Rákóczi-utca 23. sz. a. lehet.

Egy ügyes kiszolgáló leány ke-restetik fűszer üzletben Szaüter József Háltér 14.

Öreg utca I. szám alatt 2 utcai szobából és konyhából álló lakás az összes mellékhelyiségekkel aug. 1-ére, esetleg azonnal kiadó.

Gyerekkocsik legolcsóbbtól a legfinomabbig Gerendai Gyula vászonn, fehérnemű, gyermek-kelengye üzletben kaphatók, Székesfehérvár, Kossuth-u. 4.

Kifutófiut felvesz Falvay divat üzlete Kossuth utca.

Egy nagyobb mindenestű felvétezik a Keresztény Fogászati Szövetkezetben, Szőgyény-utca.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármestere: 5895/916. sz.

Hirdetmény.

Tudomásul vétel s szoros alkalmazás végett közteszem a m. kir. belügyminiszter 9915/916. sz. körrendeletét.

A hadianyagok tulajdonjogának megszerzésére vonatkozóan legyenek azok saját hadseregünk hadi anyagai, avagy az ellenségtől zsákmányoltak a cs. és kir. hadügyminiszter 616/915 számú rendeletében akként intézkedett, hogy a hadrakelt sereghez tartozó egyének a hadianyagból emlékül egyes csekély értékű és hadi célokra nem használható tárgyakat előljáró katonai parancsnokságuk írásbeli engedélye alapján tulajdonul megszerezhetnek és azokat tovább is adhatják.

A fölött, hogy a hadrakelt sereghez nem tartozó katonai vagy polgári egyének megtarthatnak-e hadiemlékül egyes olyan tárgyakat, amelyek a hadrakelt sereghez tartozó, de az előbb említett engedéllyel nem rendelkező egyénektől kaptak, esetről-esetre a cs. és kir. hadügyminiszter határoz. Atengedés esetében erről a kérvényezőnek az illetékes katonai parancsnokság írásbeli igazolványt állít ki.

Írásbeli engedélynek, vagy igazolványnak a hiánya azzal a következménnyel járhat, hogy illető tárgyakat a hadügyi igazgatás birtokosuktól esetleg bevonhatja és ellenük a büntető eljárást téteti folyamatba.

Felhívom ennél fogva a nagy-közönséget, hogy hadiemlék-tárgyak szerzése alkalmából az említett rendelkezéseket tartásuk szem előtt, nehogy magukat kellemetlen következményeknek tegyék ki.

Székesfehérvárott, 1916. április hó 30-án.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szertán és csüörtökön,
május hó 3 és 4-én:

**SZENZENHEIMI
REJTÉLY**

Főúri dráma 5 részben.

Nagyszabású pótműsor, közte
Háborus aktualitások.

Rendés helyárára.

2 előadás fél 7 és 9 órakor.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár részvénytársaság, mint a IV. HADIKÖLCSÖN hivatalos jegyzési helye:

Elfogad hadikölcsön jegyzéseket az eredeti feltételek alapján. A jegyző fél kívánsága esetén a 6%-os hadikölcsön árfolyamértékének 80%-át, az 5½%-os m. kir. állami pénztárjegy árfolyamértékének 85%-át lombardkölcsön alakjában nyújtja.

F. é. május hó 5-ig

a 6%-os hadikölcsön 97-20

az

5½%-os áll. pénztárjegy 91-90

Május 6-tól 23-áig

BEZÁRÓLAG:

a 6%-os hadikölcsön 97-50

az 5½%-os áll. pénztárjegy 92-20

árfolyammal jegyezhető.